

ONTVANGEN

4 september 2018

- 5 SEP. 2018

OPDRACHTBEVESTIGING VOOR GEMEENTE GOIRLE

Audit & Assurance

BDO

Inhoudsopgave

Opdracht	3
Verantwoordelijkheid van de accountant voor de controle van de jaarrekening	3
Diverse controleverklaringen	4
Onafhankelijkheid	4
Verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad	5
Fraude	6
Naleving specifieke wet- en regelgeving	7
Single information Single audit	7
Rapportage	7
Optreden accountant in openbare vergaderingen	8
Inzage in onze dossiers door toezichthouders en andere instanties	8
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	9
Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme	9
Honorarium	9
Algemene Voorwaarden	9
Arbeidsomstandigheden	9
Feedback over onze dienstverlening	10
Ten slotte	10

Bijlagen

- A Specificatie specifieke subsidieverantwoordingen
- B Onze gezamenlijke veronderstellingen en uitgangspunten
- C Algemene Voorwaarden Geautomatiseerde Dienstverlening BDO

Aan de gemeenteraad van de gemeente Goirle
T.a.v. de heer B. van 't Westeinde (griffier)
Postbus 17
5050 AA GOIRLE

Tilburg, 4 september 2018
Kenmerk: DMe/NBo/SAi/CWi/1036018/1805598
Behandeld door: drs. N.M.E. Bovend'eerd RA
Betreft: opdrachtbevestiging controleopdracht

Geachte leden van de gemeenteraad,

In overeenstemming met het besluit dat door de gemeenteraad is genomen heeft u ons verzocht de jaarrekening te controleren van de gemeente Goirle ("de gemeente") over het boekjaar eindigend op 31 december 2018. Het doet ons genoegen met deze brief de aanvaarding van deze opdracht te bevestigen.

Opdracht **Jaarrekening**

Als accountant van de gemeente onderzoeken wij of de jaarrekening het door de wet vereiste inzicht geeft. De uitslag van ons onderzoek geven wij weer in een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties. De controle op de rechtmatigheid door de accountant richt zich alleen op de financiële beheershandelingen als gevolg van de in het normenkader opgenomen wet- en regelgeving.

Andere informatie

Wij rapporteren in de controleverklaring ook over de andere informatie, waaronder het jaarverslag, de overige gegevens en eventueel aanvullende informatie. Daartoe lezen wij de andere informatie en overwegen daarbij, op basis van onze kennis en ons begrip, te verkrijgen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, of de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV) is vereist.

Hiermee voldoen wij aan de vereisten in het BBV en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij verrichten onze controle in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door uw gemeenteraad nog vast te stellen protocol accountantscontrole 2018 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften. Desgewenst sturen wij u een exemplaar van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) toe. Op deze plaats brengen wij onder uw aandacht dat wijzigingen in wet- en regelgeving van invloed kunnen zijn op onze werkzaamheden.

Wij zijn gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van onze oordeelsvorming, inclusief de inschatting van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij deze risico-inschattingen betrekken wij ook de interne beheersing die relevant is voor het door de gemeente opmaken van de jaarrekening en het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van passende controlewerkzaamheden, niet op een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat daarnaast het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de schattingen van het college van burgemeester en wethouders (verder: het college) en het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij wijzen u erop dat als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere inherente beperkingen van een controle, plus de inherente beperkingen van elk systeem van interne beheersing, er een onvermijdbaar risico bestaat dat er zelfs indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden een afwijking van materieel belang onontdekt blijft.

Diverse controleverklaringen

Deze opdrachtbevestiging heeft naast de controle van de jaarrekening ook betrekking op de controle van afzonderlijke specifieke subsidieverantwoordingen. Een overzicht van de op dit moment bekende specifieke subsidieverantwoordingen, waarbij nog een afzonderlijke controleverklaring moet worden afgegeven voor uw gemeente, is opgenomen in bijlage A bij deze opdrachtbevestiging. Wij zullen desgevraagd ook additioneel opkomende verzoeken om een controleverklaring bij andere afzonderlijke specifieke subsidieverantwoordingen ter hand nemen.

Deze opdrachtbevestiging is van toepassing, tenzij een regeling een hoog risicoprofiel of specifieke regelgeving kent. Wanneer deze uitzondering aan de orde is, communiceren wij hierover met het college, door middel van een door uw college te ondertekenen opdrachtbevestiging.

De subsidieverantwoordingen worden opgesteld onder de verantwoordelijkheid van het college. Wij wijzen u erop dat op basis van de specifieke regelingen onze controlewerkzaamheden doorgaans met een grotere diepgang moeten worden uitgevoerd dan voor een reguliere jaarrekeningcontrole.

Wij zullen het college verzoeken om mededelingen die zijn gedaan in het kader van onze controle van de specifieke subsidieverantwoordingen schriftelijk te bevestigen.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht, waaronder de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze 'assurance-cliënten'.

Deze regelgeving bevat onder meer beperkingen ten aanzien van de diensten die wij aan controlecliënten kunnen verlenen.

Als uitgangspunt geldt verder dat wij in het kader van onze dienstverlening niet participeren in besluitvormingsprocessen binnen uw organisatie en ook geen besluiten namens u nemen. Voorts gelden aanvullende voorwaarden of beperkingen als wij of andere onderdelen van ons netwerk ook bepaalde non-assurance-diensten zouden gaan verrichten. In voorkomende gevallen bespreken wij deze voorwaarden en/of eventuele beperkingen met u.

Indien wij gestart zijn met de uitvoering van de controleopdracht en daarna omstandigheden identificeren die de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht in gevaar zouden kunnen brengen, moeten wij onze werkzaamheden ter uitvoering van de controleopdracht mogelijk met onmiddellijke ingang opschorten. In dat geval trachten wij zo snel mogelijk een oplossing te vinden die ons in staat stelt de controleopdracht voort te zetten. Indien wij van mening zijn dat de situatie niet kan worden opgelost, zullen wij mogelijk genoodzaakt zijn de controleopdracht tussentijds te beëindigen.

Als de bedreiging voortvloeit uit een samenloop van de controleopdracht met een andere opdracht aan ons of aan een onderdeel van ons netwerk en een oplossing ons inziens niet mogelijk is, dan kan het noodzakelijk zijn dat een van de opdrachten tussentijds wordt beëindigd. Wij stellen u op de hoogte voordat wij een dergelijk besluit nemen. Voor schade die voortvloeit uit een dergelijke beëindiging zijn wij niet aansprakelijk. Het voorgaande blijft buiten toepassing indien sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van onze zijde.

Om onze onafhankelijkheid op efficiënte wijze blijvend te kunnen waarborgen, verzoeken wij u ons te informeren over de juridische structuur van uw gemeente en van alle gelieerde organisaties waarmee uw gemeente direct of indirect is verbonden. Wijzigingen in de juridische structuur van de gemeente kunnen ertoe leiden dat wij genoodzaakt zijn de verlening van bepaalde diensten aan uw gemeente te beëindigen.

Wij bespreken in voorkomende gevallen potentiële bedreigingen van onze onafhankelijkheid met u. Het kan in dat verband bijvoorbeeld gaan om de volgende onderwerpen:

- Langdurige betrokkenheid;
- Geschenken en gastvrijheid;
- Zakelijke relaties;
- Werkrelaties (in dienst treden bij controlecliënt).

Verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad

Door deze opdrachtbevestiging te ondertekenen erkent en begrijpt u dat het college verantwoordelijk is voor en de gemeenteraad verantwoordelijkheid draagt voor het toezicht op:

- het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV;
- het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- een zodanige interne beheersing als u noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude; en voor
- het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het BBV;

en verder voor het aan ons:

- toegang verschaffen tot alle informatie die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals de vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden;
- verstrekken van aanvullende informatie die wij vragen voor het doel van de controle;
- onbeperkt toegang verlenen tot personen binnen de organisatie van de gemeente noodzakelijk voor het verkrijgen van controle-informatie.

U moet erop toezien dat de rechten en verplichtingen van de gemeente op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht. Dit is met inbegrip van die rechten en verplichtingen die reeds bestaan maar niet via de normale administratieve procedures zijn vastgelegd. In sommige gevallen kunnen deze rechten en verplichtingen niet door accountantscontrole worden ontdekt.

Al bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden moeten ook op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht. In verband hiermee verzoeken wij u om mededelingen die in dat kader aan ons zijn gedaan schriftelijk te bevestigen.

Verder vragen wij het college schriftelijk te bevestigen dat het van oordeel is dat het effect van eventuele ongecorrigeerde afwijkingen in de jaarrekening, afzonderlijk en in totaal, niet van materieel belang is voor de jaarrekening als geheel. Een overzicht van deze posten wordt in de schriftelijke mededeling opgenomen of eraan gehecht.

Wij rekenen op volledige medewerking van uw medewerkers en vertrouwen erop dat zij alle voor de controle benodigde vastleggingen, documentatie en andere informatie beschikbaar stellen. Bijlage B geeft een beschrijving van omstandigheden die het honorarium en de nagestreefde data van completering significant zouden kunnen beïnvloeden.

Fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij zowel de gemeenteraad als het college. Als accountant zijn wij niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Door de kenmerken van fraude is het mogelijk dat een controle, ook al is die opgezet en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden, een fraude van materieel belang niet ontdekt. Vooral wanneer gebruik wordt gemaakt van verhulling door samenspanning en vervalste documentatie.

Omdat onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, richt deze zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. Indien tijdens de controle aanwijzingen voor fraude blijken, verrichten wij ongeacht de mogelijke omvang en de aard van de vermoedelijke fraude aanvullend onderzoek. Indien wij een aanwijzing voor of een redelijk vermoeden van fraude verkrijgen, communiceren wij hierover met het college en/of de gemeenteraad.

Indien sprake is van een redelijk vermoeden van fraude van materieel belang handelen wij ook in overeenstemming met artikel 26 lid 2 Wta.

In het kader van de Nederlandse Standaard 240, "*De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten*" vragen wij het college de volgende punten schriftelijk te bevestigen:

1. Het college erkent zijn verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude.
2. Het college heeft ons de resultaten gemeld van de inschatting door het college van het risico dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude.
3. Het college heeft aan ons zijn kennis verstrekt met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de gemeente van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
  - het college;
  - werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van de interne beheersing; of
  - anderen in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor de financiële overzichten.
4. Het college heeft ons op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude die op de financiële overzichten van de gemeente van invloed zijn en waarvan het kennis heeft verkregen via werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevers of toezichthouders of via anderen.

Naleving specifieke wet- en regelgeving

Het college, onder het toezicht van de gemeenteraad, is verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en andere voorschriften.

Ons onderzoek richt zich mede op de rechtmatigheid van de totstandkoming van in de jaarrekening verwerkte baten, lasten en balansmutaties. Het interne beheersingsinstrumentarium ter borging van de juiste naleving van wet- en regelgeving betrekken wij in ons onderzoek. Daarbij hanteren wij de uitgangspunten en aanwijzingen die zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol WNT, en ook de uitgangspunten en standpunten van de commissie BBV en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

De wet- en regelgeving die als norm geldt voor de rechtmatigheidscontrole is door u vastgelegd in het normenkader met het bijbehorende toetsingskader. Ook kan het toetsingskader worden geoperationaliseerd door het direct inrichten en vertalen van de van toepassing zijnde bepalingen vanuit het normenkader in de beheersorganisatie van uw gemeente middels processen, procedures, richtlijnen of checklists waaruit expliciet duidelijk is en wordt gemaakt aan welke bepalingen financiële rechtmatigheidsconsequenties worden verbonden.

Een controle leidt in het algemeen niet tot ontdekking van overtredingen van alle wet- en regelgeving. Bij ontdekking van overtredingen, ongeacht de materialiteit, overwegen wij de implicaties ervan voor de integriteit van het college of de werknemers en het mogelijke effect hiervan op onze controle.

Wij verzoeken het college schriftelijk te bevestigen dat het alle inlichtingen heeft verstrekt omtrent alle hem bekende werkelijke of mogelijke overtredingen van wet- en regelgeving, waarmee bij de opstelling van de jaarrekening rekening moet worden gehouden.

Single information Single audit

Voor een aantal benoemde rijksbijdrageregelingen en provinciale bijdrageregelingen legt u op basis van Single information Single audit (SiSa) verantwoording af via een specifieke afzonderlijke bijlage in de jaarstukken. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) heeft in een aantal notities, waaronder de Invulwijzer SiSa-bijlage, aangegeven welke voorwaarden hierop van toepassing zijn. Belangrijke informatie met betrekking tot de achtergronden van SiSa is te raadplegen op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK):

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/uitwisseling-financieelgegevens-met-sisa-en-iv3/single-information-single-audit-sisa>.

Rapportage

Over de uitkomsten van onze werkzaamheden rapporteren wij in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. Er kunnen omstandigheden zijn waarin het noodzakelijk kan zijn de vorm en inhoud van onze rapportage aan te passen.

Onze controleverklaring bij de opgemaakte jaarrekening is bestemd voor de gemeenteraad en moet worden opgenomen in de openbaar te maken stukken, bestaande uit: de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens en eventuele andere informatie. U verstrekt ons daartoe de concepten van de openbaar te maken stukken. Onze controleverklaring mag pas openbaar worden gemaakt na onze schriftelijke toestemming.

Onze voorafgaande schriftelijke toestemming is vereist voor elke nieuwe openbaarmaking van de jaarrekening. Dit geldt ook voor publicatie op internet, het openbaar maken of verzenden aan derden van een ander financieel verslag waarin onze naam wordt genoemd. Ook geldt dit voor het gebruik van onze naam in elk ander document dat openbaar wordt gemaakt of ter beschikking wordt gesteld aan derden. In al deze gevallen moet u ons tijdig een concept verstrekken voordat dit wordt verspreid.

Het verslag aan de gemeenteraad en het college, heeft betrekking op de hoofdlijnen van de bevindingen uit ons onderzoek die wij voor hen noodzakelijk achten. Tussentijds brengen wij de gemeenteraad en het college mondeling op de hoogte van belangrijke zaken die om onmiddellijke aandacht vragen.

Wij sturen het college een brief (management letter) met bevindingen en aanbevelingen. Hierin geven wij de eventueel geconstateerde tekortkomingen en mogelijke verbeteringen in de administratieve organisatie van uw gemeente aan. Dit geldt vooral voor de daarin besloten interne beheersingsmaatregelen.

Optreden accountant in openbare vergaderingen

Wij kunnen worden verzocht aanwezig te zijn in openbare vergaderingen en daarin het woord te voeren over onze controlewerkzaamheden en onze controleverklaring bij de jaarrekening. In dat geval bespreken wij graag voorafgaand aan de openbare vergadering met de voorzitter van deze vergadering en met de voorzitter van de auditcommissie en de portefeuillehouder financiën een aantal zaken met als doel inzicht te krijgen in:

- de wijze waarop de vergadering wordt voorbereid;
- de mogelijke inhoud van te verwachten vragen;
- de procedure die de voorzitter van de vergadering hanteert omtrent de wijze waarop vragen aan de accountant ter behandeling aan ons worden doorverwezen.

Wij benadrukken dat wij alleen vragen met betrekking tot de controle en de controleverklaring kunnen beantwoorden. Deze kunnen betrekking hebben op de doelstelling en reikwijdte van de controle, de controleaanpak, het toetsen van het stelsel van interne beheersingsmaatregelen, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening, de uitvoering van de controlewerkzaamheden en de inhoud van de controleverklaring. Alle overige vragen met betrekking tot het jaarverslag, waaronder de jaarrekening en het jaarverslag of met betrekking tot de relatie tussen de gemeente en de accountant moeten in beginsel door de voorzitter van de vergadering worden beantwoord, dan wel worden doorverwezen naar een lid van het college of de voorzitter van de auditcommissie.

Voor ons optreden in de openbare vergadering ontslaat u ons voor de duur van deze vergadering van onze geheimhoudingsplicht.

Wij verzoeken u ons de conceptnotulen van de vergadering, voor zover wij daarin geciteerd worden, tijdig te doen toekomen. Dit om voldoende gelegenheid te hebben om de juiste weergave van onze antwoorden op de gestelde vragen te kunnen nagaan.

Inzage in onze dossiers door toezichthouders en andere instanties

Alle werkpapieren en dossiers, andere materialen, rapporten en zaken die als onderdeel van ons onderzoek zijn gecreëerd, ontwikkeld of uitgevoerd, zijn ons eigendom.

Wij kunnen op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften verplicht worden om aan derden, bijvoorbeeld toezichthouders en FIOD-ECD, informatie of toegang tot onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Daarnaast kunnen derden ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage te geven in onze werkpapieren en dossiers.

Op grond van geheimhoudingsregels moeten wij in sommige gevallen hiervoor uw schriftelijke toestemming verkrijgen. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, nemen wij hierover zo spoedig mogelijk contact met u op over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan.

Het komt voor dat subsidiërende instanties reviews uitvoeren op een te verstrekken of verstrekte subsidiebijdrage. Een review wordt bijvoorbeeld uitgevoerd om vanuit de subsidieverstrekker aanvullend de rechtmatigheid van de bestedingen vast te stellen of de uitvoering van de regeling nader te controleren. Een dergelijke review kan onder meer inhouden dat de betreffende subsidieverstrekker vragen heeft aan ons of inzage wenst in het betreffende controledossier.

Aangezien op voorhand de kosten en de frequentie van reviews niet zijn in te schatten, stellen wij u hiervan in kennis en doen wij een kostenopgave wanneer dit aan de orde is. De kosten van eventuele reviews zijn daarom niet opgenomen in de huidige kostenopgave.

Ook de Belastingdienst kan voor een reguliere belastingcontrole aan ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage te verlenen in onze werkpapieren en dossiers. Een dergelijk verzoek wordt altijd in eerste instantie aan u en/of uw juridisch of fiscaal adviseur kenbaar gemaakt door de controlemedewerker van de Belastingdienst.

Wij zijn van mening dat het algemeen belang ermeê gediend is dat de Belastingdienst bij belastingcontroles kan steunen op de uitgevoerde controlewerkzaamheden. Wij zullen u vragen om uw instemming schriftelijk aan ons kenbaar te maken. Bij een dergelijk verzoek van de Belastingdienst nemen wij zo spoedig mogelijk contact met u op.

Mocht u in een concrete situatie uw instemming onthouden, dan gaan wij op grond van onze gedrags- en beroepsregels de redenen na waarom u uw instemming niet geeft.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om via een verwerkersovereenkomst schriftelijk afspraken te maken met zijn verwerker(s) over het verwerken van persoonsgegevens. Door de aard van de opdracht in deze opdrachtbevestiging kwalificeren wij - naar ons oordeel en het oordeel van onze beroepsorganisatie (Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) - als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG en niet als verwerker. Daarom hoeven wij voor deze opdracht geen separate afspraken te maken.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Volgens de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) dienen wij cliëntonderzoek te verrichten. Verder zijn wij op grond van de Wwft verplicht een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie van of ten behoeve van een cliënt te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland te Zoetermeer.

Honorarium

Voor het boekjaar 2018 kwamen wij met u een controlebudget overeen van totaal € 46.125 (inclusief indexing). Ons honorarium is gebaseerd op de tijdbesteding van ons controleteam, inclusief te maken kosten. De individuele uurtarieven zijn in overeenstemming met de mate van verantwoordelijkheid en de vereiste ervaring en bekwaamheid van elk der teamleden. Indien tijdens de controle bevindingen worden gedaan die nader onderzoek vergen, zullen de kosten hiervan vooraf worden afgestemd.

Separaat verlangde controleverklaringen worden afgerekend op basis van werkelijke tijdbesteding en afzonderlijk te maken afspraken.

Algemene Voorwaarden

Tijdens het aanbestedingstraject is duidelijk geworden hoe wordt omgegaan met de algemene voorwaarden van zowel de gemeente Goirle als BDO Audit & Assurance B.V. Wij verwijzen daarom naar het aanbestedingstraject.

Arbeidsomstandigheden

Wij besteden veel aandacht aan goede arbeidsomstandigheden van onze medewerkers. De kwaliteit van een werkplek heeft een directe relatie met de gezondheid van medewerkers. Wij verzoeken u dan ook om onze medewerkers te voorzien van adequate werkruimte en overige faciliteiten.

Feedback over onze dienstverlening

BDO stelt feedback over haar dienstverlening zeer op prijs. Wij staan natuurlijk ook open voor uw feedback op momenten dat wij er niet expliciet om vragen. Heeft u een vraag of wilt u iets kwijt over deze opdracht, neem dan contact op met de heer Dennis Meeuwissen via +31 (0)6 52615067.

Ten slotte

Met groot genoegen aanvaardden wij de opdracht. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet contact met ons op te nemen. Wij verzoeken u het bijgevoegde tweede exemplaar van deze brief te ondertekenen namens de gemeenteraad en aan ons te retourneren. Dit ter bevestiging dat deze brief een correcte weergave is van wat wij overeenkwamen, inclusief de specifieke werkzaamheden die wij hebben afgesproken uit te voeren.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V
namens deze,

drs. D.O. Meeuwissen RA

Voor akkoord getekend
namens gemeente Goirle

naam, functie
Plaats, datum

Bijlage A. Specificatie specifieke subsidieverantwoordingen

Subsidieverantwoordingen die vallen onder de algemene subsidieverordening van de provincie Noord-Brabant.

Bijlage B. Onze gezamenlijke veronderstellingen en uitgangspunten

Op basis van de huidige informatie zijn wij uitgegaan van een volledig efficiënte controle bij de bepaling van ons honorarium, dit veronderstelt onder meer:

- Effectieve opzet, bestaan en werking van de interne beheersomgeving (inclusief de interne controleafdeling).
- Effectieve opzet, bestaan en werking van uw IT-omgeving ("IT general controls").
- Geen significante wijzigingen in processen, procedures of verslaggevingsstandaarden.
- Afwezigheid van significante controleverschillen als gevolg van onze controle.

Indien er sprake is van omstandigheden die buiten onze invloedssfeer liggen waarbij de geschatte tijd besteed aan de opdracht wordt overschreden en/of de opdracht wordt vertraagd, behouden wij ons het recht om de gemaakte kosten voor extra bestede tijd of het reserveren van capaciteit te factureren.

Indien een dergelijke gebeurtenis zich voordoet zullen wij direct contact met u opnemen.

Om transparantie te creëren in onze afspraken hebben wij onderstaande de belangrijkste veronderstellingen hierover en de gevolgen van eventueel extra werk hieronder samengevat.

B.1 Beschikbaarheid van hoogwaardige controle-informatie

De aanlevering van hoogwaardig controle-informatie bij aanvang van onze controle is cruciaal voor audit efficiency en onze mogelijkheden om aan de huidige kostenraming te kunnen voldoen.

Indien de controle-informatie niet beschikbaar is bij aanvang van onze controle en/of de kwaliteit van de aangeleverde controle-informatie onder verwachting is, resulteert dit in extra werk. Ter voorkoming willen wij erop wijzen dat de volgende items cruciaal zijn voor onze controle:

- Concept jaarrekening, inclusief ondersteunende documentatie.
- Concept Programmaverantwoording.
- Concept jaarverslag inclusief de paragrafen.
- Volledig balansdossier met onderbouwende documentatie voor de gehele jaarrekening inclusief SiSa.
- Uitkomsten en conclusie van de verbijzonderde interne controle over het gehele boekjaar inclusief achterliggende documentatie.

Afhankelijk van de specifieke feiten en omstandigheden worden de extra kosten met u besproken op het moment dat deze zich voordoen.

B.2 Deugdelijke administratie, financiële organisatie en interne controle

Een effectieve opzet, bestaan en werking van de interne beheersing en IT-beheeromgeving omvat tenminste:

Deugdelijke Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de afdelingen;
- het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden en contracten;
- het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
- het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;
- het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;

- de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
- waaraan betrouwbare financiële informatie kan worden ontleed. Dit houdt in dat de wijziging in de vaste gegevens, alsmede de mutatieverwerking met betrekking tot dit systeem zodanig is gestructureerd dat een juiste, volledige en tijdige verwerking is gewaarborgd.

Financiële organisatie

Het college draagt zorg voor:

- een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen;
- een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
- de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- de te maken afspraken met de afdelingen over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van baten en lasten aan de taakvelden;
- het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
- het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
- het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen,
- opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.
- voldoende administratief-organisatorische maatregelen om te kunnen waarborgen dat de aan de procesuitvoering ontleende (financiële) informatie qua opzet betrouwbaar is en dat bij deze procesuitvoering de relevante wet- en regelgeving wordt nageleefd.
- een toereikende planning & controlcyclus, waarbij de met de raad overeengekomen producten op betrouwbare wijze tot stand komen en waarbij de verslaggevingsvoorschriften voor begroting en rekening in acht worden genomen.
- de uitvoering van de begroting binnen de door de raad gestelde financiële kaders zoals voorgelegd in de financiële verordening.
- De geautomatiseerde gegevensverwerking en de wijzigingen daarin voldoet aan de daaraan te stellen eisen en blijft tenminste op het huidige niveau.

Interne controle

- Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a, van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b, van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
- Het college zorgt voor de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het financieel vermogen van de gemeente met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen ten minste eenmaal in de 4 jaar. Bij afwijkingen in de registratie neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

B.3 Wet- en regelgeving

De veranderende wijzigingen in de wet- en regelgeving zijn niet meegenomen in ons honorarium. Ingeval zich een wijziging voordoet, zullen wij in overleg met u het effect op onze werkzaamheden en ons honorarium bespreken.

B.4 Uitstel controleverklaring

Ingeval op uw verzoek uitstel van afgifte van de controleverklaring aan de orde is, kan dit leiden tot noodzakelijke aanvullende werkzaamheden rondom gebeurtenissen na balansdatum. In dergelijke geval zullen wij dit met u bespreken en de omvang van werkzaamheden en kosten ter zake met u afstemmen.

B.5 Aanpassingen in de jaarrekening na de afgifte van de controleverklaring

Indien er wijzigingen worden aangebracht in de jaarrekening nadat wij onze rapportage hebben uitgegeven, zullen de partijen het eens worden over een redelijke vergoeding voor het uitvoeren van extra werkzaamheden.

Algemene Voorwaarden Geautomatiseerde Dienstverlening BDO

I. ALGEMENE BEPALINGEN

De in deze sectie opgenomen bepalingen gelden zowel voor het gebruik van het klantportaal 'Mijn BDO' als voor de verlening van door BDO aangeboden administratieve, analytische en online diensten. Daarnaast gelden voor het gebruik van het klantportaal 'Mijn BDO' de in sectie II opgenomen bepalingen, voor de verlening van door BDO aangeboden administratieve diensten de in sectie III opgenomen bepalingen, voor de verlening van door BDO aangeboden online diensten de in sectie IV opgenomen bepalingen en voor de verlening van door BDO aangeboden online diensten de in sectie V opgenomen bepalingen. Voor de verlening van bepaalde door BDO aangeboden online diensten gelden bovendien de in secties VII en VIII opgenomen bijzondere bepalingen. Voor het geval in het kader van de hiervoor bedoelde diensten persoonsgegevens worden verwerkt, gelden daarvoor de in sectie VI opgenomen bepalingen.

Artikel 1 Definities

1.1 In deze Algemene Voorwaarden wordt verstaan onder:

- (a) **Aanvrager**: de natuurlijke persoon die door het invullen en versturen van het daartoe bestemde elektronische formulier toegang tot het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) verzoekt;
- (b) **Account**: omgeving binnen de Applicatie waartoe alleen Klant met de juiste (combinatie van) Authenticatie- en andere middelen toegang heeft;
- (c) **Administratie**: verzameling van Transacties in BDO Online Boekhouden die betrekking hebben op de financiële administratie van één natuurlijke of rechtspersoon, vennootschap of gemeenschap, geordend in één rekeningschema;
- (d) **Administratieve Dienst**: het (doen) verwerken van Transacties in een Applicatie;
- (e) **Analytische Dienst**: het (doen) analyseren van (verbanden tussen) gegevens afkomstig uit een of meer bronnen, meer in het bijzonder met het oog op prestatievergelijking of patroonherkenning;
- (f) **Applicatie**: een geautomatiseerd systeem voor de be- of verwerking en/of oplevering van (bepaalde) gegevens;
- (g) **Authenticatie**: het vaststellen of door een (rechts)persoon verstrekte gegevens en/of gebezigde hulpmiddelen om toegang te krijgen tot het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) overeenstemmen met de daartoe in de Klantregistratie opgenomen gegevens van een bepaalde Klant en/of met de daartoe aan een bepaalde Klant ter beschikking gestelde hulpmiddelen, waarvan de geldigheidsduur (nog) niet is verstreken of waarvan de geldigheid (nog) niet is beëindigd, en - indien zulks het geval is - het verlenen van toegang tot het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s);
- (h) **Authenticatiemiddel**: ieder middel - daaronder begrepen gebruikersnamen, inlogcodes, PIN-codes, wachtwoorden, smartcards, mobiele telefoons, tokens, etc. - dat al dan niet in combinatie met andere middelen dient ter Authenticatie;
- (i) **Authenticatieniveau**: een voor toegang tot het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) vereiste combinatie van bepaalde Authenticatiemiddelen;
- (j) **BDO**: de rechtspersoon die onder de merknaam 'BDO' toegang tot het Klantportaal alsmede Administratieve, Analytische of Online Diensten verleent;
- (k) **Bestandsuitwisseling**: wijze van communicatie waarbij BDO en Klant over en weer gegevensbestanden via het Klantportaal aan elkaar aanbieden, die BDO en Klant kunnen opvragen en opslaan;
- (l) **Chat**: het voeren van een gesprek tussen Klant en (een medewerker van) BDO door het over en weer typen van tekst via het Klantportaal;
- (m) **Elektronische Post**: een geautomatiseerd systeem met behulp waarvan berichten via internet kunnen worden verstuurd (e-mail);
- (n) **Gebruiksvergoeding**: de periodiek door Klant aan BDO verschuldigde vergoeding voor het gebruik van een Online Dienst;
- (o) **Klant**: degene - natuurlijke of rechtspersoon dan wel vennootschap - die toegang heeft tot het Klantportaal en daartoe geregistreerd is bij BDO en die aan BDO opdracht heeft gegeven tot verlenen van (een) Administratieve, Analytische of Online Dienst(en);
- (p) **Klantbeheerder**: een Klantgebruiker die het recht heeft aan andere natuurlijke personen de bevoegdheid tot beheer van Klantgegevens en/of de bevoegdheid tot gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) toe te kennen;
- (q) **Klantgebruiker**: een door Klant als zodanig aangewezen natuurlijke persoon die toegang heeft tot het Klantportaal en die de bevoegdheid heeft tot gebruik van het Klantportaal;
- (r) **Klantgegevens**: alle gegevens betreffende een Klant, met inbegrip van Klantbeheerder(s) en Klantgebruikers, aan de hand waarvan Authenticatie plaatsvindt alsmede alle gegevens betreffende een Klant, met inbegrip van diens bedrijf en diens medewerkers, die in het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) zijn of (zullen) worden vastgelegd of die met behulp van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) zijn of (zullen) worden verwerkt of opgeleverd;
- (s) **Klantportaal**: een voor elke Klant afzonderlijk aangemaakte internetsite van BDO, bereikbaar via het internetadres <https://mijn.bdo.nl/> of <https://mijnv2.bdo.nl/> dan wel het internetadres, zoals dat op enig moment zal luiden;
- (t) **Klantregistratie**: de logisch geordende verzameling van alle gegevens betreffende een Klant, met inbegrip van Klantbeheerder(s) en Klantgebruikers, aan de hand waarvan Authenticatie plaatsvindt;
- (u) **Online Dienst**: het via internet ter beschikking (doen) stellen van een Applicatie - met inbegrip van de daarbij behorende gegevensbestanden - voor gebruik daarvan door Klant;
- (v) **Output**: wijze van communicatie waarbij BDO gegevensbestanden via het Klantportaal aan Klant aanbiedt, die Klant en BDO kunnen opvragen en opslaan;
- (w) **Overeenkomst**: de overeenkomst tussen BDO en Klant, op grond waarvan toegang tot het Klantportaal en Administratieve, Analytische of Online Diensten worden verleend;
- (x) **Transactie**: een financieel feit, zoals, maar niet beperkt tot, in- en verkoopfactuur, bank- en kasmutatie, aanmaning, memoriaal boeking, transactie ter opening van een rekening, transactie in loonjournaal, openingsbalans, grootboek, debiteuren- en crediteurenrekeningen;
- (y) **Uitvragende Partij**: een bestuursorgaan of overheidsinstelling - daaronder begrepen de Belastingdienst, het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Kamers van Koophandel -, waaraan of waarbij krachtens de wet bepaalde gegevens dienen te worden verstrekt of gedeponneerd.

1.2 Voor de toepassing van deze Algemene Voorwaarden maakt het geen verschil of de hiervoor gedefinieerde begrippen in het enkelvoud of in het meervoud zijn gesteld dan wel in een bepaalde samenstelling worden gebruikt.

Artikel 2 Toepasselijkheid

Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op de rechtsverhouding tussen BDO en Klant betreffende het verlenen van toegang tot het Klantportaal en het verlenen van Administratieve, Analytische of Online Diensten.

Artikel 3 Totstandkoming en archivering Overeenkomst

3.1 De Overeenkomst komt tot stand zodra de door Aanvrager en BDO ondertekende overeenkomst via het Klantportaal

voor Aanvrager toegankelijk is of, indien dat eerder is, zodra Aanvrager via Elektronische Post een bericht ontvangt waarin BDO te kennen geeft dat met ingang van een bepaald tijdstip toegang tot het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) is of wordt verleend.

- 3.2 Nadat de Overeenkomst tot stand is gekomen, wordt deze door BDO gearchiveerd. De Overeenkomst kan worden ingezien via het Klantportaal of worden opgevraagd bij de Mijn BDO helpdesk (mijnbdo@bdo.nl).
- 3.3 De Overeenkomst kan alleen in de Nederlandse taal worden gesloten.

Artikel 4 Authenticatie en Authenticatiemiddelen

- 4.1 BDO is bij uitsluiting bevoegd het Authenticatieniveau vast te stellen. BDO zal zonedig aan Klant de Authenticatiemiddelen verstrekken die nodig zijn voor Authenticatie en daarmee voor het verkrijgen van toegang tot het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s).
- 4.2 Klant zal alle Authenticatiemiddelen onder zijn uitsluitende controle houden.
- 4.3 Het is Klant niet toegestaan Authenticatiemiddelen op welke wijze dan ook vast te leggen, te reproduceren of te verveelvoudigen, behalve indien en voorzover dit noodzakelijk is in verband met het verkrijgen van toegang tot en het gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s).
- 4.4 Klant is gehouden de nodige maatregelen te nemen om te bewerkstelligen dat hij de Authenticatiemiddelen onder zijn uitsluitende controle kan houden en dat de Authenticatiemiddelen onder zijn uitsluitende controle blijven. Tot deze maatregelen behoren onder meer beveiliging en/of bewaking van geschriften en/of gegevensdragers waarin of waarop Authenticatiemiddelen zijn vastgelegd, alsmede, voorzover Klant vrijheid heeft bij het samenstellen van een Authenticatiemiddel, zoals het kiezen van een wachtwoord, het Authenticatiemiddel zodanig samen te stellen dat het niet eenvoudig te kennen is door derden.
- 4.5 Klant is gehouden de door BDO verstrekte Authenticatiemiddelen - voor zover het daarbij gaat om zaken ('hardware') - onverwijld aan BDO te retourneren zodra de Overeenkomst is geëindigd, de bevoegdheid tot gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) is ingetrokken, of de door BDO verstrekte Authenticatiemiddelen niet langer (kunnen) dienen ter Authenticatie.
- 4.6 BDO is bevoegd het Authenticatieniveau, het Authenticatiemiddel en/of de procedure van Authenticatie te (doen) wijzigen, indien en voorzover zulks noodzakelijk is met het oog op de beveiliging van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s). BDO zal Klant zo spoedig mogelijk schriftelijk van een dergelijke wijziging in kennis stellen.

Artikel 5 Beheer en registratie

- 5.1 BDO voert de Klantregistratie en zal in eerste instantie Aanvrager dan wel degene die daartoe door Aanvrager is opgegeven als Klantbeheerder in de Klantregistratie opnemen.
- 5.2 Klantbeheerder is bij uitsluiting bevoegd tot het (doen) toekennen of (doen) intrekken van de bevoegdheid tot gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) en daarmee samenhangend tot het (doen) registreren van personen als Klantbeheerder of Klantgebruiker of het (doen) doorhalen van personen als Klantbeheerder of Klantgebruiker. De hiervoor bedoelde registratie of doorhaling dient te geschieden door het invullen en versturen van het daartoe bestemde elektronische formulier.

- 5.3 De Klantgegevens zijn slechts toegankelijk voor BDO en Klantbeheerder en zullen niet aan derden worden verstrekt, tenzij BDO daartoe krachtens de wet of een rechterlijke uitspraak verplicht is of wordt.

Artikel 6 Beschikbaarstelling en beschikbaarheid Klantportaal en/of (een) Applicatie(s)

- 6.1 BDO zal het Klantportaal en, voorzover de Overeenkomst tevens betrekking heeft op de verlening van één of meerdere Online Diensten, de desbetreffende Applicatie(s) - met inbegrip van de daarbij behorende documentatie en gegevensbestanden - via internet beschikbaar (doen) stellen aan Klant.
- 6.2 BDO zal zich inspannen om te bereiken dat het Klantportaal en/of de Applicatie(s) voortdurend voor gebruik daarvan door Klant beschikbaar zijn, behoudens het hierna in artikel 6.3 bepaalde. BDO kan er evenwel niet voor instaan dat het Klantportaal en/of de Applicatie(s) onder alle omstandigheden en op alle tijdstippen beschikbaar zijn, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor de gevolgen van eventuele (tijdelijke) onbeschikbaarheid van het Klantportaal en/of de Applicatie(s).
- 6.3 BDO is bevoegd de beschikbaarheid van het Klantportaal en/of de Applicatie(s) (tijdelijk) te onderbreken, indien en voorzover dit noodzakelijk is voor het (doen) plegen van onderhoud, zonder dat hierdoor een recht op schadevergoeding van Klant jegens BDO ontstaat.

Artikel 7 Gebruik Klantportaal en/of Applicatie(s)

- 7.1 Klant dient zich bij het gebruik van het Klantportaal en/of de Applicatie(s) te houden aan de (technische) aanwijzingen en beschrijvingen die door of namens BDO worden verstrekt.
- 7.2 Het is Klant niet toegestaan het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) - met inbegrip van de daarbij behorende documentatie en gegevensbestanden - anders dan ten behoeve van zichzelf te gebruiken.
- 7.3 Het is Klant niet toegestaan derden, niet zijnde Klantbeheerder of Klantgebruiker, op welke wijze dan ook toegang te (doen) verlenen tot of gebruik te laten maken van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) - met inbegrip van de daarbij behorende documentatie en gegevensbestanden.

Artikel 8 Beveiliging

- 8.1 BDO zal redelijkerwijs van haar te verlangen maatregelen nemen om te voorkomen dat derden kennis kunnen nemen van via het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) verstuurd gegevens, maar kan er niet voor instaan dat derden daarvan geen kennis kunnen nemen, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor schade als gevolg van kennisneming van die gegevens door derden.
- 8.2 BDO zal redelijkerwijs van haar te verlangen maatregelen nemen om het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) zoveel als redelijkerwijs mogelijk vrij te houden van voor de werking van computerapparatuur en/of -programmatuur schadelijke elementen ('virussen'), maar kan er niet voor instaan dat het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) geheel vrij zijn van dergelijke elementen, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor de gevolgen die de uitwisseling van gegevens met het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) voor de werking van computerapparatuur of -programmatuur heeft.
- 8.3 Klant is gehouden zelf voor afdoende beveiliging van de in het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) ingevoerde en in te voeren gegevens zorg te dragen, onder andere door regelmatig reservekopieën te maken en buiten het

Klantportaal en de Applicaties te bewaren. Indien het Klantportaal of de Applicatie aan Klant geen mogelijkheid biedt reservekopieën te maken, zal BDO, voorzover dit redelijkerwijs van haar verlangd kan worden, (i) op verzoek van Klant een reservekopie aan Klant ter beschikking stellen en (ii) op verzoek van Klant een reservekopie (doen) terugplaatsen in de Applicatie.

Artikel 9 Intellectuele Eigendom

- 9.1 De rechten met betrekking tot (alle onderdelen van) het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) - waaronder begrepen opmaak, beeldelementen, tekst e.d. - berusten uitsluitend bij BDO, voor zover die rechten niet (tevens) aan derden toekomen. Het is Klant niet toegestaan (onderdelen van) het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) op welke wijze, in welke vorm en voor welk doel dan ook te (doen) vermenigvuldigen of te bewerken anders dan voorzover dit noodzakelijk is voor het gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) en voor back-up doeleinden in verband met het gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s).
- 9.2 De rechten met betrekking tot alle informatie, waarvan via het Klantportaal kennis kan worden genomen of die via het Klantportaal verkregen kan worden - waaronder begrepen brochures, artikelen, nieuwsbrieven e.d. -, berusten uitsluitend bij BDO, voor zover die rechten niet (tevens) aan derden toekomen. Het is Klant niet toegestaan (onderdelen van) de hiervoor bedoelde informatie op welke wijze, in welke vorm en voor welk doel dan ook te (doen) vermenigvuldigen of te bewerken. Het is Klant slechts toegestaan een reproductie van (onderdelen van) die informatie voor eigen persoonlijk (d.w.z. niet beroeps- of bedrijfsmatig) gebruik te maken.

Artikel 10 Communicatie

- 10.1 Communicatie (verzenden en ontvangen van berichten en/of bestanden) tussen Klant en BDO kan plaatsvinden door middel van Bestandsuitwisseling, Chat, Elektronische Post en Output. Die communicatie geschiedt onder de navolgende voorwaarden en bepalingen:
- (a) het verzenden en ontvangen van berichten of bestanden is uitsluitend bedoeld voor het uitwisselen van informatie en niet voor het uitwisselen van tot de andere partij gerichte wilsverklaringen, tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen;
  - (b) een verzonden bericht of bestand wordt geacht te zijn ontvangen door de geadresseerde, indien de afzender een bevestiging van ontvangst van het bericht of het bestand door de geadresseerde heeft ontvangen of hem anderszins van ontvangst van het bericht en/of het bestand door de geadresseerde blijkt;
  - (c) ingeval van twijfel omtrent de juistheid of volledigheid van een ontvangen bericht of bestand, is de inhoud van het door de afzender verzonden bericht of bestand bepalend.
- 10.2 Bestanden die door middel van Bestandsuitwisseling worden aangeboden, worden zes (6) weken nadat zij het Klantportaal hebben bereikt, automatisch verwijderd.
- 10.3 Chat is met name bedoeld voor het verstrekken van toelichting op via het Klantportaal verstrekte informatie en documenten. De communicatie via Chat wordt vastgelegd.
- 10.4 BDO staat niet in voor de juiste, volledige en/of tijdige overbrenging van een door middel van Bestandsuitwisseling, Chat, Elektronische Post of Output verzonden bericht of bestand.

- 10.5 BDO heeft geen invloed op de datacommunicatiemiddelen en/of computersystemen met behulp waarvan een bericht of bestand wordt verzonden, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor schade als gevolg van het gebruik van die middelen of systemen.

Artikel 11 Klantbeheerders en Klantgebruikers

Klant is gehouden de voor hem uit de Overeenkomst en uit deze Algemene Voorwaarden voortvloeiende verplichtingen eveneens op te leggen aan Klantbeheerders en Klantgebruikers en staat ervoor in dat zij die verplichtingen zullen nakomen.

Artikel 12 Aansprakelijkheid

- 12.1 BDO is nimmer aansprakelijk voor schade welke is ontstaan door gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) op een wijze die in strijd is met wet- of andere regelgeving, de Overeenkomst of deze Algemene Voorwaarden.
- 12.2 BDO is nimmer aansprakelijk voor schade als gevolg van een bezoek aan een internetsite waarnaar op of via het Klantportaal of een Applicatie verwezen wordt. Een dergelijke internetsite is niet door BDO ingericht en wordt ook niet door BDO onderhouden, zodat BDO niet aansprakelijk gehouden kan worden voor de inhoud en werking van een dergelijke internetsite.
- 12.3 BDO is nimmer gehouden tot herstel van verloren gegane gegevens of vergoeding van schade veroorzaakt door het verloren gaan van gegevens.
- 12.4 BDO is steeds bevoegd de schade van Klant zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken, waartoe Klant alle medewerking zal verlenen.
- 12.5 De in deze Algemene Voorwaarden neergelegde aansprakelijkheidsbeperkingen worden mede bedongen ten behoeve van de door BDO bij de uitvoering van de Overeenkomst ingeschakelde derden, die hierdoor een rechtstreeks beroep op de aansprakelijkheidsbeperkingen kunnen doen.

Artikel 13 Overmacht

- 13.1 Ingeval van overmacht, waaronder iedere buiten de macht van BDO gelegen omstandigheid is te verstaan - daaronder begrepen storing in datacommunicatiemiddelen en/of computersystemen, onbevoegd gebruik van of binnentreden in systemen voor gegevensverwerking, aantasting van gegevensbestanden door schadelijke elementen ('virussen', 'wormen', etc.), en de omstandigheid dat een leverancier van BDO is opgehouden aan haar verplichtingen te voldoen - waardoor BDO wordt gehinderd in de nakoming van voor haar uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen, geldt dat de nakoming van de verplichting daartoe zal zijn opgeschort voor een periode die gelijk is aan de duur van de hiervoor bedoelde omstandigheid.
- 13.2 Indien de nakoming van de voor BDO uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen als gevolg van overmacht in de zin van artikel 13.1 gedurende een onafgebroken periode van meer dan één (1) maand verhinderd is en redelijkerwijs niet voorzienbaar is dat bedoelde overmacht binnen een daaropvolgende periode van één (1) maand opgeheven zal zijn, is ieder van partijen bevoegd de Overeenkomst door opzegging daarvan met onmiddellijke ingang te beëindigen. Opzegging geschiedt op de wijze als bepaald in artikel 14.6.
- 13.3 Ingeval van overmacht als bedoeld in artikel 13.1 is BDO nimmer tot enige schadevergoeding jegens Klant gehouden.

Artikel 14 Duur en beëindiging

- 14.1 De Overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
- 14.2 BDO is bevoegd de Overeenkomst binnen twee (2) weken na totstandkoming met onmiddellijke ingang door opzegging te beëindigen, indien BDO daartoe aanleiding ziet op grond van haar ter beschikking staande informatie met betrekking tot Klant.
- 14.3 Ieder van partijen is te allen tijde bevoegd de Overeenkomst met inachtneming van een termijn van tenminste één (1) maand en tegen het einde van een kalendermaand door opzegging te beëindigen, behoudens het hierna in artikel 14.4 bepaalde.
- 14.4 Een partij is bevoegd de Overeenkomst met onmiddellijke ingang door opzegging te beëindigen, indien zich één van de navolgende gevallen voordoet:
- faillissement van of (voorlopige) verlening van surséance van betaling aan de andere partij;
  - staking van de activiteiten van de andere partij of overdracht van activiteiten van de andere partij aan een derde, niet zijnde een groepsmaatschappij van de andere partij;
  - ontbinding of liquidatie van de andere partij.
- 14.5 BDO is bevoegd de Overeenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien Klant via het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) handelingen en/of gedragingen verricht die onrechtmatig zijn of in strijd zijn met de wet, de Overeenkomst of deze Algemene Voorwaarden. Hieronder vallen onder meer, maar niet uitsluitend, de navolgende handelingen en gedragingen:
- het inbreuk plegen op auteursrechtelijk beschermde werken of het anderszins handelen in strijd met intellectuele eigendomsrechten van derden;
  - het opstarten van processen of programma's - al dan niet via het systeem - waarvan Klant weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zulks BDO, overige Klanten of internetgebruikers hindert of schade toebrengt;
  - het openbaar maken of verspreiden van kinderpornografie;
  - seksuele intimidatie of het op andere wijze lastig vallen van personen;
  - hacken, waaronder is te verstaan het zonder toestemming binnendringen van andere computers of computersystemen via het internet.
- 14.6 Opzegging van de Overeenkomst door Klant dient te geschieden door toezending van een daartoe strekkend bericht via Elektronische Post aan de Mijn BDO helpdesk (mijnbdo@bdo.nl). BDO kan de Overeenkomst opzeggen door toezending van een daartoe strekkend bericht via Elektronische Post aan het in de Klantregistratie opgenomen e-mailadres van Klant.
- 14.7 Na beëindiging van de Overeenkomst heeft Klant geen toegang meer tot het Klantportaal of enige Applicatie en de binnen deze omgevingen opgeslagen gegevens en bestanden.
- 14.8 Ingeval de Overeenkomst is beëindigd met inachtneming van het in deze Algemene Voorwaarden bepaalde, kunnen partijen over en weer geen aanspraak maken op vergoeding van kosten of schade.
- 14.9 Bij het einde van de Overeenkomst is Klant gehouden al hetgeen hij in verband met het gebruik van het Klantportaal en/of (een) Applicatie(s) onder zich heeft, onverwijld aan BDO af te geven.
- 14.10 Beëindiging van de Overeenkomst ontslaat partijen niet van hun verplichtingen uit de Overeenkomst die naar hun aard bestemd zijn om ook na beëindiging van de Over-

eenkomst voort te duren. Het betreft in ieder geval de verplichtingen inzake intellectuele eigendom, beveiliging en geheimhouding.

Artikel 15 Wijziging Algemene Voorwaarden

- 15.1 BDO is bevoegd deze Algemene Voorwaarden te wijzigen. De door BDO gewijzigde Algemene Voorwaarden gelden jegens Klant vanaf dertig (30) dagen nadat deze van de wijziging op de hoogte is gesteld, tenzij Klant binnen die termijn aan BDO te kennen geeft tegen de wijziging bezwaar te maken. In het laatste geval is Klant bevoegd de Overeenkomst op te zeggen tegen het moment waarop de gewijzigde Algemene Voorwaarden op de Overeenkomst van toepassing zouden worden, doch uitsluitend indien de wijziging een wezenlijke verzwaring van de voor Klant uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen inhoudt.
- 15.2 Indien Klant tijdig te kennen heeft gegeven tegen de wijziging bezwaar te maken, zonder dat hij de Overeenkomst bevoegdelyk heeft opgezegd, blijven de ongewijzigde Algemene Voorwaarden tussen partijen gelden totdat de Overeenkomst is beëindigd, doch niet langer dan zes (6) maanden vanaf het einde van de hiervoor genoemde termijn van dertig (30) dagen. Duurt de Overeenkomst daarna voort, dan zijn daarop vanaf dat tijdstip de gewijzigde Algemene Voorwaarden van toepassing.

Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

- 16.1 Alle rechtsverhoudingen tussen BDO en Klant waarop deze Algemene Voorwaarden van toepassing zijn, worden beheerst door Nederlands recht.
- 16.2 Alle geschillen die verband houden met de rechtsverhouding tussen BDO en Klant waarop deze Algemene Voorwaarden van toepassing zijn, worden uitsluitend voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement waarbinnen BDO statutair gevestigd is, tenzij bepalingen van dwingend recht anders voorschrijven.

II. ALGEMENE BEPALINGEN KLANTPORTAAL

De in deze sectie opgenomen bepalingen vormen een aanvulling op de in sectie I opgenomen bepalingen en gelden alleen voor het gebruik van het klantportaal 'Mijn BDO'.

Artikel 17 Recht van toegang tot en gebruik van Klantportaal

- 17.1 BDO verleent voor de duur van de Overeenkomst aan Klant een niet-exclusief en niet-overdraagbaar recht van toegang tot en gebruik van het Klantportaal.
- 17.2 Het Klantportaal is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt voor het verkrijgen van informatie, het uitwisselen van bestanden en het stellen van vragen.
- 17.3 Het is Klant niet toegestaan het Klantportaal te gebruiken op een wijze die in strijd is met wet- of andere regelgeving, de Overeenkomst of deze Algemene Voorwaarden.

Artikel 18 Informatieverstrekking en -verrijging via Klantportaal

- 18.1 De verstrekking van informatie - daaronder begrepen elektronische documenten - via het Klantportaal (al dan niet tegen betaling) naar aanleiding van een vraag of een verzoek van Klant vormt geen aanbod of aanvaarding van een aanbod tot het aangaan van een overeenkomst tussen BDO en Klant.
- 18.2 De via het Klantportaal (al dan niet tegen betaling) verkregen of te verkrijgen informatie - daaronder begrepen elektronische documenten - heeft een algemeen karakter

en is niet toegespitst op de concrete situatie van Klant. BDO kan niet instaan voor de juistheid, volledigheid of actualiteit van die informatie, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor de gevolgen van handelen of nalaten op grond van bedoelde informatie.

- 18.3 De via het Klantportaal (al dan niet tegen betaling) verkregen of te verkrijgen informatie - daaronder begrepen elektronische documenten - is of wordt verstrekt op basis van de door Klant verschaft gegevens. Die informatie is niet samengesteld of gecontroleerd door een accountant.

Artikel 19 Aansprakelijkheid

BDO is niet aansprakelijk voor schade van Klant als gevolg van het gebruik van het Klantportaal.

III. ALGEMENE BEPALINGEN ADMINISTRatieve DIENSTEN

De in deze sectie opgenomen bepalingen vormen een aanvulling op de in sectie I opgenomen bepalingen en gelden alleen voor de verlening van door BDO aangeboden Administratieve Diensten.

Artikel 20 Vergoeding en betaling

- 20.1 Klant is aan BDO een eenmalige vergoeding verschuldigd voor het verwerken van Transacties die betrekking hebben op de periode vanaf aanvang boekjaar tot en met het moment van totstandkoming van de Overeenkomst en een maandelijks vergoeding voor de in de Overeenkomst genoemde diensten, te berekenen op basis van de door BDO gehanteerde tarieven, tenzij partijen anders zijn overeengekomen.
- 20.2 De in artikel 20.1 bedoelde tarieven zijn exclusief BTW, administratieve kosten en eventuele door de overheid opgelegde heffingen. De verschuldigde vergoedingen zullen inclusief BTW, administratieve kosten en eventuele door de overheid opgelegde heffingen in rekening worden gebracht.
- 20.3 Tenzij partijen anders zijn overeengekomen, zullen de in artikel 20.1 bedoelde tarieven elk jaar per 1 januari worden verhoogd. De verhoging worden berekend door vermenigvuldiging van de geldende tarieven met een breuk waarvan de teller bestaat uit het consumentenprijsindexcijfer van september, reeks alle huishoudens (2006=100), gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van het voorgaande jaar en de noemer bestaat uit het consumentenprijsindexcijfer van september van het daaraan voorafgaande jaar.
- 20.4 Onverminderd het bepaalde in artikel 20.3 is BDO gerechtigd eenmaal per jaar de in artikel 20.1 bedoelde tarieven aan te passen. Ingeval van verhoging van die tarieven is BDO gehouden Klant daarvan tenminste één maand voorafgaand aan het in werking treden van de verhoging in kennis te stellen. In dat geval heeft Klant het recht om de Overeenkomst op te zeggen tegen de datum waarop de verhoging in werking treedt.
- 20.5 Betaling van de vergoedingen geschiedt periodiek door middel van automatische incasso, waartoe Klant een machtiging verleent aan BDO. Het voorgaande geldt, tenzij partijen uitdrukkelijk een andere wijze van betaling zijn overeengekomen.
- 20.6 Indien Klant de verschuldigde bedragen niet (tijdig) voldoet, is BDO bevoegd zonder nadere ingebrekestelling en onverminderd de overige rechten van BDO, aan Klant de wettelijke rente over de periode vanaf de uiterste dag van betaling tot aan de dag van algehele voldoening in rekening te brengen en haar dienstverlening over deze periode op te schorten.

- 20.7 Alle in redelijkheid door BDO in verband met de niet- of niet tijdige nakoming door Klant van diens betalingsverplichtingen gemaakte gerechtelijke en buitengerechtelijke (incasso-)kosten, zijn voor rekening van Klant.

Artikel 21 Benodigde informatie

- 21.1 Klant is gehouden BDO op diens verzoek tijdig alle informatie te verstrekken, welke BDO naar zijn oordeel voor een correcte uitvoering van de Overeenkomst nodig heeft dan wel krachtens de wet verplicht is in te winnen. De informatie dient te worden verstrekt in de vorm en op de wijze als door BDO verzocht. Indien de informatie niet of niet tijdig wordt verstrekt, is BDO bevoegd de (verdere) uitvoering van de Overeenkomst onmiddellijk op te schorten.
- 21.2 Klant is voorts gehouden BDO uit eigen beweging tijdig alle informatie te verstrekken, waarvan Klant weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze voor een correcte uitvoering van de Overeenkomst van belang is of kan zijn.
- 21.3 Klant staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan BDO verstrekte informatie, ook indien deze van derden afkomstig is.
- 21.4 Indien de verlening van de Administratieve Diensten wordt vertraagd doordat Klant zijn in de artikelen 21.1 en 21.2 genoemde verplichtingen niet nakomt dan wel de door Klant verstrekte informatie niet voldoet aan het in artikel 21.3 bepaalde, zijn de daaruit voortvloeiende (extra) kosten voor rekening van Klant en is BDO bevoegd een (extra) vergoeding voor de daardoor noodzakelijk geworden (extra) werkzaamheden in rekening te brengen.
- 21.5 De door Klant verstrekte informatie wordt door BDO niet langer bewaard dan nodig of dienstig is met het oog op de verlening van de Administratieve Diensten, doch in geen geval langer dan de wettelijk voorgeschreven bewaartermijn voor boeken, bescheiden en andere gegevensdragers, tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen.

Artikel 22 Verlening van de Administratieve Diensten

- 22.1 BDO zal de Administratieve Diensten, met inachtneming van hetgeen daaromtrent tussen partijen is overeengekomen, naar beste inzicht en vermogen en met de zorg van een goed opdrachtnemer verlenen. BDO staat evenwel niet in voor het bereiken van een bepaald resultaat.
- 22.2 De Administratieve Diensten zullen door BDO worden verleend met inachtneming van de gedrags- en beroepsregels die gelden voor de bij het verlenen van de Administratieve Diensten betrokken beroepsbeoefenaren. BDO is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde regels strijdig of onverenigbaar is.
- 22.3 BDO is bevoegd derden bij het verlenen van de Administratieve Diensten in te schakelen, indien zulks naar het oordeel van BDO dienstig of noodzakelijk is voor een tijdige en correcte verlening van de Administratieve Diensten.

Artikel 23 Geheimhouding

- 23.1 BDO is verplicht tot geheimhouding van de door Klant verstrekte informatie alsmede van de resultaten van de door BDO krachtens de Overeenkomst verrichte Administratieve Diensten. De geheimhoudingsplicht geldt niet, indien en voor zover de hiervoor bedoelde informatie en/of resultaten voor openbaarmaking bestemd zijn dan wel BDO krachtens wettelijke bepalingen of beroepsregels tot bekend- of openbaarmaking van die informatie en/of resultaten verplicht is.

- 23.2 BDO is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Klant niet bevoegd de in artikel 23.1 bedoelde informatie en/of resultaten voor een ander doel te gebruiken dan waarvoor zij krachtens aard, inhoud of strekking van de Overeenkomst bestemd zijn. Het voorgaande luidt uitzondering ingeval BDO voor zichzelf optreedt in een arbitrale, gerechtelijke of tuchtprocedure, waarbij het gebruik van die informatie en/of resultaten van belang kan zijn voor de uitkomst van de procedure.
- 23.3 BDO is gehouden de voor hem uit de artikelen 23.1 en 23.2 voortvloeiende verplichtingen eveneens op te leggen aan de door hem bij de verlening van de Administratieve Diensten ingeschakelde derden.

Artikel 24 Persoonsgegevens

Voor zover in het kader van de Administratieve Dienst persoonsgegevens worden verwerkt, zijn daarop de in sectie VI opgenomen bepalingen van toepassing.

Artikel 25 Aansprakelijkheid

- 25.1 BDO is uitsluitend aansprakelijk voor schade van Klant, welke het rechtstreekse gevolg is van een aan BDO toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de voor hem uit artikel 22.1 voortvloeiende verplichtingen. De aansprakelijkheid van BDO is beperkt tot een maximum van drie (3) maal het bedrag van de vergoeding, dat door BDO aan Klant in rekening is gebracht voor het verlenen van de Administratieve Diensten waarin de oorzaak van de schade is gelegen, waarbij alleen de vergoeding in aanmerking wordt genomen die betrekking heeft op de laatste twaalf (12) maanden waarin die Administratieve Diensten zijn verleend. Het voorgaande luidt uitzondering ingeval van opzet of bewuste roekeloosheid van BDO.
- 25.2 BDO is niet aansprakelijk voor schade, welke is veroorzaakt doordat Klant niet heeft voldaan aan zijn uit de artikelen 21.1 en 21.2 voortvloeiende informatieverplichting of doordat de door Klant verstrekte informatie niet voldoet aan hetgeen waarvoor hij krachtens artikel 21.3 instaat, tenzij deze schade mede is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van BDO.
- 25.3 BDO is voorts niet aansprakelijk voor schade, welke is veroorzaakt door handelen of nalaten van door Klant bij de verlening van de Administratieve Diensten betrokken derden, tenzij die schade mede is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van BDO.
- 25.4 BDO is evenmin aansprakelijk voor schade, welke slechts voorkomen had kunnen worden door een handelen of nalaten dat strijdig of onverenigbaar zou zijn geweest met de voor de bij de verlening van de Administratieve Diensten betrokken beroepsbeoefenaren geldende gedrags- en beroepsregels, tenzij deze schade is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van BDO.
- 25.5 BDO is steeds bevoegd de schade van Klant zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken, waartoe Klant alle medewerking zal verlenen.
- 25.6 Klant vrijwaart BDO voor aanspraken van derden terzake van schade, welke verband houdt met of voortvloeit uit de door BDO verleende Administratieve Diensten, indien en voor zover BDO daarvoor krachtens het bepaalde in dit artikel niet jegens Klant aansprakelijk is.
- 25.7 De in de artikelen 25.1 tot met 25.6 neergelegde aansprakelijkheidsbeperkingen worden mede bedongen ten behoeve van de door BDO bij de verlening van de Administratieve Dienst(en) ingeschakelde derden, die hierdoor een rechtstreeks beroep op die aansprakelijkheidsbeperkingen kunnen doen.

IV. ALGEMENE BEPALINGEN ANALYTISCHE DIENSTEN

De in deze sectie opgenomen bepalingen vormen een aanvulling op de in sectie I opgenomen bepalingen en gelden alleen voor de verlening van door BDO aangeboden Analytische Diensten.

Artikel 26 Definities

In deze sectie wordt verstaan onder:

- (a) **Analyse**: het ontleden en/of onderzoeken van (correlaties tussen) gegevens afkomstig uit een of meer Gegevensbronnen met het doel inzicht te verkrijgen in de (mogelijke) bruikbaarheid van (bepaalde) gegevens of (bepaalde) combinaties van gegevens bij het nemen van bepaalde beslissingen of het verrichten van bepaalde handelingen;
- (b) **Analysemethode**: de (gestructureerde) wijze waarop de Analyse wordt uitgevoerd;
- (c) **Analyseresultaat**: de uitkomst van de Analyse, ongeacht de wijze waarop of de vorm waarin die uitkomst wordt gepresenteerd of beschikbaar gesteld;
- (d) **Analysetechniek**: het geheel van (geautomatiseerde) bewerkingen en/of handelingen waarmee de Analyse wordt uitgevoerd;
- (e) **Basisgegevens**: gegevens betreffende Klant, de activiteiten van Klant en bij die activiteiten betrokken personen en/of zaken, die geput (kunnen) worden uit (een) voor Klant beschikbare of toegankelijke Gegevensbron(nen);
- (f) **Gegevensbron**: een (geautomatiseerd) systeem waaruit de voor de uitvoering van de Analyse benodigde of gebruikte gegevens geput (kunnen) worden, ongeacht de aard van het systeem of van de gegevens.

Artikel 27 Toepasselijkheid

Voor zover de Overeenkomst betrekking heeft op de uitvoering van een Analyse, zijn de bepalingen in deze sectie 'Algemene Bepalingen Analytische Diensten' van toepassing op de rechtsverhouding tussen BDO en Klant.

Artikel 28 Uitvoering Analyse

- 28.1 BDO bepaalt door welke persoon of personen uit haar organisatie de Analyse wordt uitgevoerd. Voorts bepaalt BDO op welke wijze en met welke middelen de Analyse wordt uitgevoerd.
- 28.2 BDO is bevoegd derden bij de uitvoering van de Analyse in te schakelen, indien dit naar haar oordeel noodzakelijk of zinvol is voor een tijdige en correcte uitvoering van de Analyse.

Artikel 29 Analysemethode

- 29.1 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zal de door BDO te bepalen Analysemethode worden toegepast.
- 29.2 Klant zal aan BDO tijdig alle informatie verstrekken, welke BDO naar haar oordeel nodig heeft voor toepassing van de in artikel 29.1 bedoelde Analysemethode.

Artikel 30 Basisgegevens en Gegevensbronnen

- 30.1 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zal Klant aan BDO tijdig alle Basisgegevens verstrekken, welke BDO naar haar oordeel nodig heeft voor de uitvoering van de Analyse.
- 30.2 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zullen de Basisgegevens door Klant worden ver-

strekt door overhandiging van een daartoe geëigende gegevensdrager, waarop de Basisgegevens in een gangbaar formaat zijn vastgelegd, aan BDO.

- 30.3 Klant is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de Basisgegevens, ongeacht de herkomst van de Basisgegevens.
- 30.4 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zullen voor de uitvoering van de Analyse geen gegevens worden geput uit andere dan voor Klant beschikbare of toegankelijke Gegevensbronnen, ongeacht of die Gegevensbronnen ook voor anderen dan Klant beschikbaar of toegankelijk zijn.
- 30.5 Indien in de Overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat voor de uitvoering van de Analyse (ook) gegevens zullen (kunnen) worden geput uit andere dan voor Klant beschikbare of toegankelijke Gegevensbronnen, zal het daarbij uitsluitend (kunnen) gaan om voor BDO beschikbare of toegankelijke Gegevensbronnen dan wel om andere in de Overeenkomst uitdrukkelijk benoemde of beschreven Gegevensbronnen.
- 30.6 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zullen in een Analyse gericht op prestatievergelijking of patroonherkenning uitsluitend gegevens afkomstig uit voor BDO beschikbare of toegankelijke Gegevensbronnen worden betrokken.
- 30.7 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zullen in een analyse gericht op prestatievergelijking of patroonherkenning uitsluitend gegevens afkomstig uit Nederlandse of op Nederland betrekking hebbende Gegevensbronnen worden betrokken.

Artikel 31 Analysetechniek

- 31.1 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zal (zullen) de door BDO te bepalen Analysetechniek(en) worden aangewend.
- 31.2 Klant zal aan BDO tijdig alle informatie verstrekken, welke BDO naar haar oordeel nodig heeft bij de aanwending van de in artikel 31.1 bedoelde Analysetechniek(en).

Artikel 32 Analyseresultaat

- 32.1 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zal het Analyseresultaat op de door BDO te bepalen wijze aan Klant worden gepresenteerd of beschikbaar gesteld.
- 32.2 Het Analyseresultaat is uitsluitend bestemd voor Klant. Klant is uitsluitend bevoegd het Analyseresultaat in het kader van de eigen activiteiten en/of binnen de eigen organisatie te gebruiken. Klant is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van BDO niet bevoegd het Analyseresultaat buiten de eigen organisatie te verspreiden of aan derden te verstrekken.
- 32.3 Het Analyseresultaat behelst geen advies omtrent het nemen van bepaalde beslissingen of het verrichten van bepaalde handelingen.
- 32.4 Klant is zelf verantwoordelijk voor het nemen van bepaalde beslissingen of het verrichten van bepaalde handelingen op basis of naar aanleiding van het Analyseresultaat en eventueel daarmee samenhangende aanbevelingen of adviezen.

Artikel 33 Persoonsgegevens

Voor zover in het kader van de Analytische Dienst persoonsgegevens worden verwerkt, zijn daarop de in sectie VI opgenomen bepalingen van toepassing.

Artikel 34 Vergoeding en betaling

- 34.1 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, wordt het bedrag van de door Klant aan BDO verschuldigde vergoeding voor de uitvoering van de Analyse berekend door vermenigvuldiging van het aantal aan de uitvoering van de Analyse bestede uren met het door BDO gehanteerde uurtarief (exclusief BTW).
- 34.2 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, zal de vergoeding onmiddellijk na uitvoering van de Analyse door BDO aan Klant in rekening worden gebracht. Klant zal de vergoeding binnen dertig (30) dagen na factuurdatum voldoen door overboeking naar het op de factuur vermelde bankrekeningnummer.
- 34.3 De artikelen 20.6 en 20.7 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 35 Aansprakelijkheid

- 35.1 BDO is uitsluitend aansprakelijk voor schade van Klant, welke het rechtstreekse gevolg is van een aan BDO toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de voor haar uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen, voor zover die betrekking heeft op de uitvoering van de Analyse. De aansprakelijkheid van BDO is beperkt tot het bedrag van de vergoeding, die door BDO aan Klant in rekening is gebracht voor de uitvoering van de Analyse. Het voorgaande lijdt uitzondering ingeval van opzet of bewuste roekeloosheid van BDO.
- 35.2 De in artikel 35.1 neergelegde aansprakelijkheidsbeperking wordt mede bedongen ten behoeve van de door BDO bij de uitvoering van de Analyse ingeschakelde derden, die hierdoor een rechtstreeks beroep op die aansprakelijkheidsbeperking kunnen doen.

V. ALGEMENE BEPALINGEN ONLINE DIENSTEN

De in deze sectie opgenomen bepalingen vormen een aanvulling op de in sectie I opgenomen bepalingen en gelden alleen voor het gebruik van door BDO aangeboden Online Diensten.

Artikel 36 Toepasselijkheid

- 36.1 De Overeenkomst kan worden aangevuld met de verlening van een of meerdere Online Diensten op overeenkomstige wijze als omschreven in Artikel 3.
- 36.2 Voor zover de Overeenkomst de verlening van één of meerdere Online Diensten betreft, zijn de bepalingen in deze sectie 'Algemene Bepalingen Online Diensten' van toepassing op de rechtsverhouding tussen BDO en Klant.

Artikel 37 Recht van toegang tot en gebruik van Applicaties

- 37.1 BDO verleent voor de duur van de Overeenkomst, voorzover zij de verlening van een of meerdere Online Diensten betreft een niet-exclusief en niet overdraagbaar recht van toegang tot en gebruik van de desbetreffende Applicaties(s).
- 37.2 Het is Klant niet toegestaan een Applicatie te gebruiken op een wijze die in strijd is met wet- of andere regelgeving, de Overeenkomst of deze Algemene Voorwaarden.

Artikel 38 Vergoeding en betaling

- 38.1 Klant is aan BDO, afhankelijk van de soort Online Dienst, een Gebruiksvergoeding, een eenmalige vergoeding voor het aanmaken van een gegevensbestand en/of een periodieke vergoeding voor onderhoud en ondersteuning verschuldigd, te berekenen volgens de door BDO gehanteerde tarieven, tenzij partijen anders zijn overeengekomen.

38.2 De artikelen 20.2 tot en met 20.7 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 39 Gegevensverstrekking en -verwerking

39.1 Na daartoe verleende machtiging van Klant, is BDO voor de duur van de Overeenkomst bevoegd langs elektronische weg gegevens bij (een) derde(n) op te vragen en deze gegevens te (doen) verwerken in de door Klant met behulp van (een) Applicatie(s) gevoerde administratie. Klant staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de hiervoor bedoelde gegevens.

39.2 Klant geeft BDO toestemming haar Klantgegevens op te nemen in een verzameling geanonimiseerde en geaccumuleerde gegevens die wordt gebruikt voor prestatievergelijking (benchmarking). De door Klant met behulp van prestatievergelijking verkregen of te verkrijgen informatie is door BDO niet op juistheid en volledigheid gecontroleerd, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor de gevolgen van handelen of nalaten op grond van die informatie.

39.3 Het resultaat van de met behulp van (een) Applicatie(s) uitgevoerde gegevensverwerking is niet samengesteld of gecontroleerd door een accountant.

Artikel 40 Persoonsgegevens

Voor zover in het kader van de Online Dienst persoonsgegevens worden verwerkt, zijn daarop de in sectie VI opgenomen bepalingen van toepassing.

Artikel 41 Elektronisch dataverkeer

41.1 Verzending langs elektronische weg naar een Uitvragende Partij van Klantgegevens geschiedt niet eerder dan nadat Klant de juistheid en volledigheid van de desbetreffende Klantgegevens uitdrukkelijk heeft bevestigd op de wijze als in het Klantportaal voorzien.

41.2 Onverminderd het bepaalde in artikel 41.1 is BDO uitsluitend na daartoe verkregen toestemming van Klant bevoegd Klantgegevens langs elektronische weg naar een Uitvragende Partij te verzenden.

41.3 Onverminderd het bepaalde in artikelen 41.1 en 41.2 is BDO ook zonder daartoe verkregen bevestiging en/of toestemming van Klant bevoegd Klantgegevens langs elektronische weg naar een Uitvragende Partij te verzenden, doch uitsluitend indien het ontbreken van de hiervoor bedoelde bevestiging en/of toestemming een gevolg is van omstandigheden waarop partijen geen invloed hebben en het (tijdig) verzenden van bedoelde Klantgegevens noodzakelijk is ter vermindering van eventuele schade-lijke gevolgen voor Klant.

41.4 De verzending langs elektronische weg van Klantgegevens is alleen mogelijk, indien de Uitvragende Partij kenbaar heeft gemaakt dat die weg is geopend en daarbij heeft aangegeven onder welke voorwaarden van die weg gebruik kan worden gemaakt. Het voorgaande staat er evenwel niet aan in de weg dat langs elektronische weg verzonden Klantgegevens door de Uitvragende Partij geweigerd kunnen worden, ook al is aan de door de Uitvragende Partij gestelde voorwaarden voldaan. BDO heeft echter geen invloed op de omstandigheden waaronder een dergelijke weigering plaatsvindt, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor schade als gevolg van weigering van langs elektronische weg verzonden Klantgegevens. Het voorgaande geldt niet, indien BDO bij de verzending langs elektronische weg van de geweigerde Klantgegevens aantoonbaar niet heeft voldaan aan de door de Uitvragende Partij gestelde voorwaarden.

41.5 Als tijdstip waarop Klantgegevens langs elektronische weg zijn verzonden geldt het tijdstip waarop de desbetreffende Klantgegevens een systeem voor gegevensverwerking hebben bereikt, waarover BDO geen controle (meer) heeft.

41.6 Indien de ontvangst van langs elektronische weg verzonden Klantgegevens niet door de Uitvragende Partij wordt bevestigd of indien langs elektronische weg verzonden gegevens door de Uitvragende Partij worden geweigerd, zal BDO Klant daarvan zo spoedig mogelijk in kennis stellen.

41.7 Het is BDO slechts toegestaan Klantgegevens aan derden, niet zijnde Uitvragende Partijen te verzenden, indien dit uitdrukkelijk door partijen is overeengekomen. In laatstbedoeld geval is het bepaalde in de artikelen 41.1 tot en met 41.6 van overeenkomstige toepassing op de verzending langs elektronische weg van Klantgegevens aan de hiervoor bedoelde derden.

41.8 BDO zal redelijkerwijs van haar te verlangen maatregelen nemen om te voorkomen dat bij het verzenden of ontvangen van gegevens, zowel in de verhouding tot Klant als in de verhouding tot een derde, storing of vertraging dan wel vermindering of wijziging van gegevens optreedt. BDO heeft echter geen controle over de datacommunicatiemiddelen en/of computersystemen door middel waarvan het elektronisch dataverkeer plaatsvindt, zodat BDO geen aansprakelijkheid aanvaardt voor schade als gevolg van het gebruik van elektronisch dataverkeer als hulpmiddel bij de verlening van de Online Dienst.

Artikel 42 Aansprakelijkheid

42.1 BDO is uitsluitend aansprakelijk voor schade van Klant indien en voorzover deze het rechtstreekse gevolg is van een aan BDO toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de voor BDO uit artikel 6.1 voortvloeiende verplichtingen respectievelijk van de door de Uitvragende Partij gestelde voorwaarden voor gebruik van de elektronische weg. De aansprakelijkheid van BDO is beperkt tot een maximum van drie (3) maal het bedrag van de Gebruiksvergoeding, die door BDO aan Klant in rekening is gebracht voor het verlenen van de betreffende Online Dienst(en), waarin de oorzaak van de schade is gelegen, waarbij alleen de Gebruiksvergoeding in aanmerking wordt genomen die betrekking heeft op de laatste twaalf (12) maanden waarin de betreffende Online Dienst is verleend. Het voorgaande lijdt uitzondering ingeval van opzet of bewuste roekeloosheid van BDO.

42.2 De in artikel 42.1 neergelegde aansprakelijkheidsbeperking wordt mede bedongen ten behoeve van de door BDO bij de verlening van de Online Dienst(en) ingeschakelde derden, die hierdoor een rechtstreeks beroep op die aansprakelijkheidsbeperkingen kunnen doen.

VI. ALGEMENE BEPALINGEN VERWERKING PERSOONSgegevens

De in deze sectie opgenomen bepalingen gelden voor het geval BDO in het kader van de Administratieve Dienst, de Analytische Dienst of de Online Dienst persoonsgegevens ten behoeve van Klant verwerkt. In dat geval is BDO 'verwerker' en Klant 'verwerkingsverantwoordelijke' in de zin van de Verordening en heeft de Overeenkomst tevens het karakter van een verwerkingsovereenkomst in de zin van artikel 28 lid 3 van de Verordening.

Artikel 43 Definities

In deze sectie wordt verstaan onder:

- (a) Betrokkene: de natuurlijke persoon die aan de hand van de Persoonsgegevens identificeerbaar is.
- (b) Medewerker: een onder gezag van BDO vallende persoon die betrokken is of wordt bij de uitvoering van de Overeenkomst;
- (c) Persoonsgegevens: de met het oog op de uitvoering van de Overeenkomst door Klant aan BDO te verstrekken en door BDO ten behoeve van Klant te verwerken persoonsgegevens als bedoeld in de Verordening;
- (d) Sub-verwerker: degene - natuurlijke of rechtspersoon dan wel vennootschap - die door BDO bij de verwerking van de Persoonsgegevens is of wordt ingeschakeld;
- (e) Verordening: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, Publicatieblad Nr. L 119 van 4 mei 2016, p.1 e.v. (algemene verordening gegevensbescherming);
- (f) Verwerkingsovereenkomst: de Overeenkomst voor zover zij betrekking heeft op de verwerking van de Persoonsgegevens.

Artikel 44 Toepasselijkheid

- 44.1 Voor zover in het kader van de Overeenkomst verwerking van Persoonsgegevens door BDO ten behoeve van Klant plaatsvindt, zijn de bepalingen in deze sectie 'Algemene Bepalingen Verwerking Persoonsgegevens' van toepassing op de rechtsverhouding tussen BDO als 'verwerker' en Klant als 'verwerkingsverantwoordelijke'.
- 44.2 BDO en Klant is bekend dat de Verordening rechtstreeks van toepassing is op de verwerking van de Persoonsgegevens en dat voor elk van hen als 'verwerker' respectievelijk 'verwerkingsverantwoordelijke' verplichtingen uit de Verordening voortvloeien.

Artikel 45 Aard en doel verwerking

- 45.1 BDO verwerkt de Persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de Overeenkomst en op basis van schriftelijke instructies van Klant. BDO verwerkt de Persoonsgegevens niet langer dan voor de uitvoering van de Overeenkomst noodzakelijk is.
- 45.2 Tenzij in de Overeenkomst anders is bepaald, betreft de verwerking van de Persoonsgegevens de volgende categorieën van betrokkenen, voor zover zij natuurlijke personen zijn: Klant, personeel van Klant, afnemers en leveranciers van Klant.
- 45.3 Tenzij in de Overeenkomst anders is bepaald, betreft de verwerking van de Persoonsgegevens de volgende soorten persoonsgegevens, doch uitsluitend voor zover de verwerking daarvan noodzakelijk is voor de uitvoering van de Overeenkomst: naam, adres, geboortedatum, geboorteplaats, burgerservicenummer, bankrekeningnummer, identiteitsbewijsnummer, telefoonnummer, e-mailadres en IP-adres.
- 45.4 Klant is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de Persoonsgegevens en zal de Persoonsgegevens tijdig aan BDO verstrekken, opdat BDO in staat is de Overeenkomst tijdig uit te voeren.
- 45.5 Klant staat jegens BDO in voor de rechtmatigheid van de verwerking van de Persoonsgegevens.
- 45.6 BDO bepaalt op welke wijze, met welke middelen en, in voorkomend geval, door welke Medewerker(s) de Persoonsgegevens zullen worden verwerkt.

- 45.7 BDO zal de Persoonsgegevens niet verwerken in noch doorgeven aan een land buiten de Europese Unie of de Europese Economische Ruimte, waarvan niet bij besluit van de Europese Commissie is vastgesteld dat het een passend beschermingsniveau in de zin van artikel 45 lid 1 van de Verordening waarborgt, tenzij:

- (i) Klant daarvoor uitdrukkelijk en schriftelijk toestemming verleent, of
- (ii) passende waarborgen in de zin van artikel 46 lid 1 van de Verordening bestaan.

Artikel 46 Beveiliging

- 46.1 BDO treft passende technische en organisatorische maatregelen om de Persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies en tegen enige vorm van onbevoegde of onrechtmatige verwerking daarvan, daaronder begrepen onnodige verzameling en verdere verwerking daarvan, daarbij rekening houdend met de risico's die aan de verwerking van de Persoonsgegevens, mede gelet op de aard daarvan, verbonden zijn.
- 46.2 BDO draagt ervoor zorg dat de leverancier van de infrastructuur, die door BDO (onder meer) voor de verwerking van de Persoonsgegevens wordt gebruikt, eveneens maatregelen als bedoeld in artikel 46.1 met betrekking tot de infrastructuur treft en dat die maatregelen voldoen aan de eisen die daaraan door de Verordening en op grond van de Verwerkingsovereenkomst (dienen te) worden gesteld.

Artikel 47 Geheimhouding

- 47.1 BDO verplicht zich tot geheimhouding van de Persoonsgegevens. Deze verplichting lijdt uitzondering, indien en voor zover BDO krachtens de wet gehouden is tot bekendmaking of mededeling van de Persoonsgegevens.
- 47.2 BDO is gehouden de voor haar uit artikel 47.1 voortvloeiende verplichting eveneens op te leggen aan Medewerkers en Sub-verwerkers.

Artikel 48 Sub-verwerkers

- 48.1 BDO is bevoegd derden als Sub-verwerkers bij de verwerking van de Persoonsgegevens in te schakelen. De Sub-verwerker(s) die door BDO voor de verwerking van de Persoonsgegevens is (zijn) ingeschakeld staat (staan) vermeld op de website van BDO. Indien BDO voornemens is een of meer andere of nieuwe Sub-verwerkers voor de verwerking van de Persoonsgegevens in te schakelen, zal zij Klant daarover informeren en heeft klant de mogelijkheid binnen een termijn van dertig (30) dagen nadien tegen die verandering bezwaar te maken.
- 48.2 BDO verplicht zich aan (Sub-)verwerkers dezelfde verplichtingen op te leggen als die welke voor BDO uit de Verwerkingsovereenkomst voortvloeien.
- 48.3 BDO staat jegens Klant in voor de nakoming door Sub-verwerkers van de in artikel 48.2 bedoelde verplichtingen.

Artikel 49 Bijstand

- 49.1 BDO zal, rekening houdend met de aard van de verwerking van de Persoonsgegevens en voor zover redelijkerwijs mogelijk, passende technische en organisatorische maatregelen (doen) treffen om Klant behulpzaam te zijn bij de verstrekking van de in artikel 13 tot en met 15 van de Verordening bedoelde informatie aan Betrokkenen en bij de nakoming van de op Klant als verwerkingsverantwoordelijke rustende verplichtingen in verband met de uitoefening door Betrokkenen van de in de artikelen 15 (recht op inzage), 16 (recht op rectificatie), 17 (recht op

gegevenswissing), 18 (recht op beperking verwerking), 19 (recht op kennisgeving rectificatie of wissing persoonsgegevens), 20 (recht op overdracht persoonsgegevens), 21 (recht van bezwaar) en 22 (recht op vrijwaring van geautomatiseerde besluitvorming) van de Verordening neergelegde rechten.

- 49.2 BDO zal, rekening houdend met de aard van de verwerking van de Persoonsgegevens en de haar ter beschikking staande informatie daaromtrent, Klant behulpzaam zijn bij de nakoming van de voor Klant als verwerkingsverantwoordelijke uit de artikelen 32 (beveiliging verwerking), 33 (melding inbreuk in verband met de persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit), 34 (melding inbreuk in verband met de persoonsgegevens aan betrokkene), 35 (uitvoering gegevensbeschermingseffectbeoordeling) en 36 (raadpleging toezichthoudende autoriteit naar aanleiding van gegevensbeschermingseffectbeoordeling) van de Verordening voortvloeiende verplichtingen.

Artikel 50 Retournering of wissing Persoonsgegevens

- 50.1 BDO zal de Persoonsgegevens onverwijld nadat de verwerking daarvan is geëindigd of niet meer noodzakelijk is voor de uitvoering van de Overeenkomst, naar keuze van Klant, retourneren of wissen door:
- (i) alle gegevensdragers - voor zover deze geen bestanddeel vormen van computerapparatuur - waarop de Persoonsgegevens zijn vastgelegd, alsmede alle reproducties of verveelvoudigingen daarvan, aan Klant of een door deze aan te wijzen derde af te geven; of
  - (ii) alle Persoonsgegevens vastgelegd op gegevensdragers - voor zover deze bestanddeel vormen van computerapparatuur - definitief te wissen dan wel voor een ieder onleesbaar, onbruikbaar of ontoegankelijk te maken en dit op eerste verzoek schriftelijk te bevestigen aan Klant.
- 50.2 De verplichting tot onverwijld retournering of wissing van de Persoonsgegevens geldt niet, indien en zolang BDO krachtens de wet verplicht is of wordt tot bewaring van de Persoonsgegevens.

Artikel 51 Informatie en controle

- 51.1 Indien Klant daarom verzoekt, verstrekt BDO alle informatie die redelijkerwijs nodig is om aan te tonen dat BDO de voor haar uit de Verwerkingsovereenkomst voortvloeiende verplichtingen nakomt.
- 51.2 Klant heeft het recht om een controle op de nakoming van de voor BDO uit de Verwerkingsovereenkomst voortvloeiende verplichtingen uit te (doen) voeren, doch uitsluitend indien Klant gegronde redenen heeft om te vermoeden dat BDO in de nakoming van die verplichtingen tekort schiet. Een controle zal niet eerder plaatsvinden dan nadat Klant:
- (i) BDO schriftelijk en onder opgave van redenen van het hiervoor bedoelde vermoeden in kennis heeft gesteld, en
  - (ii) BDO gedurende een redelijke termijn van tenminste veertien (14) dagen in de gelegenheid heeft gesteld dat vermoeden te weerleggen (bijvoorbeeld door overlegging van rapportages van eerder uitgevoerde controles).
- 51.3 Een controle als bedoeld in artikel 51.2 zal minimaal twee (2) weken van te voren aangekondigd worden. De kosten van de controle worden door Klant gedragen.

Artikel 52 Aansprakelijkheid

- 52.1 BDO is uitsluitend aansprakelijk voor schade van Klant, welke het rechtstreekse gevolg is van een aan BDO toerekenbare tekortkoming in de nakoming van voor haar uit de Verordening en/of de Verwerkingsovereenkomst voortvloeiende verplichtingen.
- 52.2 Indien de verwerking van de Persoonsgegevens geschiedt of is geschied in het kader van de Administratieve Dienst, is de aansprakelijkheid van BDO beperkt op de wijze als voor de Administratieve Dienst geldt en is het bepaalde in artikel 25.1, tweede tot en met laatste volzin, van overeenkomstige toepassing.
- 52.3 Indien de verwerking van de Persoonsgegevens geschiedt of is geschied in het kader van de Analytische Dienst, is de aansprakelijkheid van BDO beperkt op de wijze als voor de Analytische Dienst geldt en is het bepaalde in artikel 35.1, tweede en laatste volzin, van overeenkomstige toepassing.
- 52.4 Indien de verwerking van de Persoonsgegevens geschiedt of is geschied in het kader van de Online Dienst, is de aansprakelijkheid van BDO beperkt op de wijze als voor de Online Dienst geldt en is het bepaalde in artikel 42.1, tweede tot en met laatste volzin, van overeenkomstige toepassing.
- 52.5 De in artikelen 52.2 tot en met 52.4 neergelegde aansprakelijkheidsbeperkingen worden mede bedongen ten behoeve van de Medewerker(s) en de Sub-verwerker(s), die hierdoor rechtstreeks beroep op die aansprakelijkheidsbeperkingen kan (kunnen) doen.

VII. BIJZONDERE BEPALINGEN BDO ONLINE BOEKHOUDEN

De in deze sectie opgenomen bepalingen vormen een aanvulling op de in sectie I en V opgenomen bepalingen en gelden alleen voor het gebruik van BDO Online Boekhouden.

Artikel 53 Toepasselijkheid

Voor zover de Overeenkomst toegang tot en gebruik van BDO Online Boekhouden betreft, zijn de bepalingen in deze sectie 'Bijzondere Bepalingen BDO Online Boekhouden' van toepassing op de rechtsverhouding tussen BDO en Klant.

Artikel 54 Gebruik van BDO Online Boekhouden

- 54.1 Klant zal BDO Online Boekhouden uitsluitend gebruiken voor het voeren van een Administratie.
- 54.2 In aanvulling op het bepaalde in artikel 41.1 geldt de goedkeuring door een Klantgebruiker van in het Klantportaal geplaatste elektronische documenten waarin Klantgegevens zijn opgenomen - daaronder begrepen belastingaangiften - op de wijze als in het Klantportaal voorzien als bevestiging door de Klant van de juistheid en volledigheid van de in die elektronische documenten opgenomen Klantgegevens. BDO legt de goedkeuring en het tijdstip van goedkeuring vast in haar administratie. Tegenover Klant strekt een door BDO getekend uittreksel uit haar administratie tot volledig bewijs van de goedkeuring, behoudens door de Klant geleverd tegenbewijs.
- 54.3 Klant stemt bij voorbaat in met verzending langs elektronische weg van op de Klant betrekking hebbende belastingaangiften door BDO aan de Belastingdienst overeenkomstig artikel 41.2.

Artikel 55 Vergoeding

- 55.1 Klant is aan BDO een maandelijkse Gebruiksvergoeding en een maandelijkse vergoeding voor ondersteuning bij het gebruik van BDO Online Boekhouden verschuldigd.

- 55.2 Het bedrag van de Gebruiksvergoeding wordt berekend door het aantal Accounts dat bij BDO in de betreffende maand geregistreerd is (geweest) voor gebruik van BDO Online Boekhouden te vermenigvuldigen met het door BDO vastgestelde tarief per Account, met dien verstande dat dit tarief varieert voor de verschillende aan de Accounts verbonden bevoegdheden voor beheer en gebruik van BDO Online Boekhouden en dat, indien in een maand voor een Account verschillende tarieven van toepassing zijn, BDO voor dat Account het hoogste tarief hanteert voor de gehele maand. De hoogte van de vergoeding voor ondersteuning bij het gebruik van BDO Online Boekhouden wordt bepaald door BDO.
- 55.3 Tenzij partijen anders overeenkomen, dient Klant de vergoeding voor het aanmaken van de Administratie binnen één (1) maand na aanvang van de dienstverlening, de Gebruiksvergoeding na afloop van de betreffende maand en de vergoeding voor ondersteuning bij het gebruik van BDO Online Boekhouden maandelijks voorafgaand aan de maand waarop deze betrekking heeft, aan BDO te voldoen.

Artikel 56 Beëindiging BDO Online Boekhouden

- 56.1 Partijen kunnen de Overeenkomst voorzover zij betrekking heeft op BDO Online Boekhouden te allen tijde beëindigen. De bepalingen van Artikel 14 zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat geen opzegtermijn geldt.
- 56.2 Na beëindiging van de Online Dienst BDO Online Boekhouden zal BDO haar bevoegdheden tot beheer en gebruik van BDO Online Boekhouden met betrekking tot de gegevensbestanden van Klant onmiddellijk beëindigen. Alsdan zullen de gegevensbestanden van Klant worden verwijderd uit de op naam van BDO gestelde databank(en).

VIII. BIJZONDERE BEPALINGEN BDO ONLINE PERSONEEL

De in deze sectie opgenomen bepalingen vormen een aanvulling op de in sectie I en V opgenomen bepalingen en gelden alleen voor het gebruik van BDO Online Personeel.

Artikel 57 Toepasselijkheid

Voor zover de Overeenkomst toegang tot en gebruik van BDO Online Personeel betreft, zijn de bepalingen in deze sectie 'Bijzondere Bepalingen BDO Online Personeel' van toepassing op de rechtsverhouding tussen BDO en Klant.

Artikel 58 Gebruik van BDO Online Personeel

- 58.1 Klant zal BDO Online Personeel uitsluitend gebruiken voor het voeren van een personeelsadministratie.
- 58.2 In aanvulling op het bepaalde in artikel 41.1 geldt de goedkeuring door een Klantgebruiker van in het Klantportaal geplaatste elektronische documenten waarin Klantgegevens zijn opgenomen - daaronder begrepen belastingaangiften - op de wijze als in het Klantportaal voorzien als bevestiging door de Klant van de juistheid en volledigheid van de in die elektronische documenten opgenomen Klantgegevens. BDO legt de goedkeuring en het tijdstip van goedkeuring vast in haar administratie. Tegenover Klant strekt een door BDO getekend uittreksel uit haar administratie tot volledig bewijs van de goedkeuring, behoudens door de Klant geleverd tegenbewijs.
- 58.3 Klant stemt bij voorbaat in met verzending langs elektronische weg van op de Klant betrekking hebbende belastingaangiften door BDO aan de Belastingdienst overeenkomstig artikel 41.2.

Artikel 59 Vergoeding

- 59.1 Klant is aan BDO een jaarlijkse Gebruiksvergoeding verschuldigd voor het gebruik van BDO Online Personeel.
- 59.2 De hoogte van de Gebruiksvergoeding wordt berekend door het aantal werknemers, waarvoor een jaaropgave is gemaakt die op dat kalenderjaar betrekking heeft, te vermenigvuldigen met het door BDO vastgestelde tarief per jaaropgave.
- 59.3 De Gebruiksvergoeding zal bij wege van voorschot per kalenderjaar vooraf en vervolgens op basis van nacalculatie worden voldaan, tenzij partijen anders zijn overeengekomen. Het voorschot wordt berekend op basis van het aantal werknemers dat op 31 december van het voorafgaande jaar in dienst is van Klant.

Artikel 60 Beëindiging BDO Online Personeel

- 60.1 Partijen kunnen de Overeenkomst voorzover zij betrekking heeft op BDO Online Personeel te allen tijde beëindigen. De bepalingen van Artikel 14 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 60.2 Na beëindiging van de Online Dienst BDO Online Personeel zal BDO haar bevoegdheden tot beheer en gebruik van BDO Online Personeel met betrekking tot de gegevensbestanden van Klant onmiddellijk beëindigen. Alsdan zullen de gegevensbestanden van Klant worden verwijderd uit de op naam van BDO gestelde databank(en).

nieuwe perspectieven

In de nieuwe economie doen kansen zich sneller voor dan ooit. Nieuwe spelregels geven een boost aan zakelijk werken. En een nieuwe generatie staat klaar om het anders te doen. Beter, slimmer, innovatiever. Wie succesvol wil ondernemen, moet zelf ook vernieuwen. Open staan voor verandering. En met open vizier kijken naar de mogelijkheden die voor ons liggen.

Nieuwe perspectieven, dát is wat BDO u wil bieden. En kan bieden, dankzij onze unieke combinatie van lokale marktkennis en een internationaal netwerk. Persoonlijke dienstverlening en een professionele aanpak. BDO helpt u graag om vanuit een andere invalshoek naar uw business te kijken. Zodat u de juiste beslissingen neemt om uw organisatie sterker, wendbaarder en succesvoller te maken. Of u nu een mkb-bedrijf, familiebedrijf, publieke organisatie of internationale onderneming bent.

BDO kijkt graag met u vooruit. Samen komen we tot nieuwe inzichten en nieuwe kansen in uw markt. Samen creëren we nieuwe perspectieven.

bdo.nl